

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Stromy jako předmět vlastnického práva

Stromy jakožto věci v právním slova smyslu mohou být předmětem mnoha právních vztahů, zejména vztahů vlastnických. Obsahem vlastnického práva je právo věc držet, užívat, brát z ní plody a užitky a právo s věcí nakládat. Čl. 11 Listiny základních práv a svobod vlastnictví zaručuje.

Stromy jakožto věci v právním slova smyslu mohou být předmětem mnoha právních vztahů, zejména vztahů vlastnických. Obsahem vlastnického práva je právo věc držet, užívat, brát z ní plody a užitky a právo s věcí nakládat. Čl. 11 Listiny základních práv a svobod vlastnictví zaručuje. Avšak i toto právo může být omezeno a to zejména tím, že nesmí být zneužito na újmu práv druhých anebo v rozporu se zákonem chráněnými obecnými zájmy. Jeho výkon nesmí poškozovat lidské zdraví, přírodu a životní prostředí nad míru stanovenou zákonem.

Stromy jsou věcí specifickou, a proto jim právní předpisy věnují zvláštní ochranu a péče o ně je nejen právem, ale zejména povinností jejich vlastníků. Problematiku kácení stromů upravuje zákon č. 114/1992 Sb, o ochraně přírody a krajiny, který stanoví, že kácení stromů a jiných dřevin podléhá, v zájmu udržení a obnovy přírodní rovnováhy v krajině, právní regulaci. Zákon ukládá vlastníkům stromů povinnost tyto dřeviny ošetřovat a udržovat. Kácení stromů není možné bez povolení, jež vydává příslušný orgán ochrany přírody.

Zvláštní ochranu poskytuje zákon tzv. památným stromům, za které může orgán ochrany přírody vyhlásit mimořádně významné stromy, jejich skupiny a stromořadí. Památné stromy je zakázáno poškozovat, ničit a rušit v přirozeném vývoji; jejich ošetřování je prováděno se souhlasem orgánu, který ochranu vyhlásil. Jakékoli zásahy, včetně jejich ošetřování, mohou být prováděny jen se souhlasem orgánu, který ochranu vyhlásil.

Kácení dřevin z důvodů pěstebních, z důvodů zdravotních nebo při výkonu oprávnění podle zvláštních předpisů (při správě vodních toků, silnic aj.) podléhá ohlašovací povinnosti. Kácení z těchto důvodů musí být oznámeno písemně nejméně 15 dnů předem orgánu ochrany přírody, který je může pozastavit, omezit nebo zakázat, pokud odporuje požadavkům na ochranu dřevin nebo rozsahu zvláštního oprávnění. Ohlašovatel tak může s kácením začít až po uplynutí této lhůty.

Povolení ani ohlášení ke kácení dřevin není potřeba pouze u osob fyzických, jsou-li vlastníky pozemku, na které se dřeviny nacházejí a současně tento pozemek užívají, je-li splněna podmínka, že se jedná o dřeviny, které nedosahují předepsaného vzrůstu. Podle prováděcího předpisu je předepsaným vzrůstem pro stromy obvod kmene do 80 cm měřeného ve výšce 130 cm nad zemí a pro souvislé keřové porosty do celkové plochy 40 m². U stromů ostatních, tj. rostoucích na pozemcích právnických osob, na pozemcích neužívaných a u větších stromů je vždy nutné povolení ke kácení.

Zákon samozřejmě ošetřuje situaci, kdy je stavem dřevin zřejmě a bezprostředně ohrožen život či zdraví nebo hrozí-li škoda značného rozsahu. V těchto případech není povolení ke kácení dřevin třeba. Ten, kdo za těchto podmínek provede kácení, má povinnost tuto událost zpětně oznámit orgánu ochrany přírody, a to do 15 dnů od provedení kácení.

Za nesplnění zákonem stanovených povinností, může uložit orgán ochrany přírody příslušné sankce – pokuty. Fyzické osobě, jež se porušením povinností dopustila přestupku např. neohlášením podle zákona, může být uložena pokuta až do výše 5.000 Kč. Za poškození dřeviny rostoucí mimo les, může být tato osoba postihnuta pokutou až do výše 10.000 Kč. Poškození nebo zničení památného stromu je potom sankcionováno až pokutou do výše 50.000 Kč. Dopustí-li se právnická osoba nebo fyzická osoba při výkonu podnikatelské činnosti přestupku podle tohoto zákona může být stížena sankcí až do výše 500.000 Kč resp. 1.000.000 Kč.

© EPRAVO.CZ – Sbírnka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Postoupení pohledávky na výživné jako novinka právní úpravy účinné od 1. 1. 2026](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [Mimořádné vydržení a vývoj judikatury Nejvyššího soudu](#)
- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Zápis ochranné známky bez komplikací. Klíčem k úspěchu je kvalitní předběžná rešerše](#)
- [Zneužití práva na přístup podle GDPR](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [Právní povaha sítě elektronických komunikací - režim náhrady škody](#)
- [Náhrada ušlého nájemného při předčasném ukončení nájemní smlouvy na nebytové prostory](#)
- [Jak fungují plánovací smlouvy v reálných situacích \(2. díl\)](#)